

KADIN VE ERKEKLERDE SUÇ KORKUSUNA NİTEL ARAŞTIRMA İLE SOSYOLOJİK BİR BAKIŞ

Dolunay ŞENOL*, Özge GÜLVER**

Makale geliş tarihi/Received:31.05.2020

Kabul tarihi/ Accepted:24.08.2020

* Prof. Dr., Kırıkkale Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü

** Arş. Gör., Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, Sosyal Bilimler Bölümü

dolunay_senol@yahoo.com
ozgegulver2805@gmail.com

ORCID: 0000-0003-3716-0430
ORCID: 0000-0001-2345-6789

Sorumlu Yazar / Corresponding Author:

Özge Gülver

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, Şehit Savcı Mehmet Selim Kiraz Bulvarı, Beytepe/Ankara

ÖZET

Suç, insanın ortaya çıkışından beri var olan, güvenliği tehdit eden, bir suçun mağduru olmuş ya da olmamış herkes için problem niteliğinde olan normal dışı davranıştır. Tüm toplumların kaçınılmazı olan, toplumsal değişimlerin etkisiyle artan bir sorun haline gelen ve sosyal çözümleri hızlandıran suç olgusu, suç korkusunu da beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada suç olgusu, suç korkusu ve cinsiyetin suç korkusuna etkisini ortaya koyabilmek amaçlanmıştır. Ankara'da yaşayan 10 kadın ve 10 erkek ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak alan bilgisi elde edilmeye çalışılmıştır. Görüşme grubundaki kadınlara ve erkeklere suça maruz kalma korkularıyla ilgili sorular sorulmuştur. Elde edilen veriler teorik çerçeve ışığında değerlendirilmiş olup, sosyolojik bakış açısıyla cinsiyetin suç korkusuna etkisinin olup olmadığı ile ilgili fikir vermesi açısından önemli kabul edilmektedir. Araştırma sonucunda kadınların ve erkeklerin suç ve suç korkusuna yaklaşımlarının farklı olduğu anlaşılmıştır. Nitel araştırma verileri genellenememekle birlikte, görüşme yapılan kişilerin o konudaki görüşleri üzerinden konu ile ilgili fikir vermesi açısından önem arz etmektedir. Bu çalışma verilerinin de suç

korkusu ile ilgili görüşme yapılan kadın ve erkek katılımcıların bakış açılarını ortaya koyarak konu ile ilgili çalışma yapacak olanlara ışık tutması beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Suç, suç korkusu, kadın, erkek

A SOCIOLOGICAL PERSPECTIVE ON FEAR OF CRIME IN MEN AND WOMEN WITH QUALITATIVE RESEARCH

Crime is an abnormal behavior that has existed since the emergence of man, threatening security, a problem for anyone who has been a victim or not of a crime. The crime phenomenon, which is inevitable for all societies, has become an increasing problem with the impact of social changes and accelerates social disintegration, brings with fear of crime. In this study, it was aimed to reveal the effect of crime phenomenon, crime fear and gender on crime fear. Semi-structured interviews were made with 10 women and 10 men living in Ankara, and the field information was tried to be obtained. The women and men in the interview group were asked about their fear of being exposed to crime. The data obtained were evaluated in the light of theoretical framework; from a sociological perspective, it is considered important in terms of giving an idea about whether gender has an effect on the fear of crime. As a result of the research, it was understood that the approaches of women and men to crime and crime fear are different. Although the qualitative research data cannot be generalized, it is important in terms of giving opinion about the subject through the opinions of the interviewees. This study data is expected to shed light on those who will study on the subject by revealing the perspectives of male and female participants interviewed about crime fear.

Keywords: Crime, fear of crime, men, women

GİRİŞ

İnsan, büyük ölçüde güvenli bir sığınak olan anne karnından çıktığı andan itibaren çeşitli risk ve tehlikelerle karşı karşıya kalabileceği, güvenli alanlarının daraldığı bir dünyaya gelmiş olur. Oysa güven ihtiyacı insanların, hayvanların ve hatta bazı bitki türlerinin dahi temel ihtiyaçları arasındadır. İnsanın açlık, susuzluk gibi temel ihtiyaçlarını, güven ihtiyacı takip eder. Güven duygusu tatmin edilemediğinde kaygı ve korku meydana gelir ve bu durum insanda gerginlik yaratarak alarm durumunu başlatır.

Bireylerin güven duygusunu sarsan, tüm dünyada geçerli olan en önemli toplumsal problemlerden bir tanesi suç olgusudur. Suç olgusu, suç korkusunu kaçınılmaz hale getirir ve bireylerin çoğunluğunun suç korkusu duyarak yaşadığı toplumlarda ciddi sorunlar var demektir. Bu coğrafyalarda sosyal bütünleşme büyük ölçüde tehdit altındadır.

Günümüz dünyasında tüm toplumlar, sürekli gelişen teknolojinin de etkisiyle, çeşitli suçlarla mücadele etmek durumunda kalmaktadırlar. Sosyo-ekonomik statü, yaş, cinsiyet fark etmeksizin, fiziksel şiddetten siber suçlara kadar sayısız suç vakalarının görülme sıklığı, insanların suça maruz kalma korkularının yaygınlaşmasını anlamlı hale getirmektedir. Suçun türleri ve mağduriyetler

artıkça, çevre ve medyada bu tür olayların yaygın olarak görüldüğüne şahit oldukça veya bunlara doğrudan veya dolaylı biçimde maruz kalındıkça insanların güvensizlik duyguları da artmaktadır.

Beck (2014), ileri modernleşmenin sonucu olarak, sistematik bir biçimde risk ve tehlikeler üretildiğini öne sürmüştür. Bu anlamda riskler, hayatın kaçınılmazı olarak nitelendirilebilir. Beck (2014), “eski tehlikelere nazaran riskler, modernleşmenin tehdit edici kuvvetiyle ve şüpheyi küreselleştirmesiyle bağdaştırılabilecek sonuçlardır” ifadeleriyle modernleşmenin küresel anlamda endişe ve güvensizlikler yaratan bir olgu olduğunu vurgulamıştır.

Modernleşmenin artırdığı riskler, suç korkusunu da artırmaktadır. Suç korkusu çeşitli faktörlerle ilişkili olabilmektedir. Box, Hale ve Andrews (1988), “cinsiyet, yaş, ırk, mahalle uyumu, polise güven, mağduriyet deneyimi, risk algısı ve suçun ciddiyetinin değerlendirilmesi gibi faktörlerin hepsinin bir araya gelerek ‘korku’nun teorik bir açıklamasını oluşturduğunu” ifade etmişlerdir.

Bu araştırmanın amacı; kadınların ve erkeklerin suç olgusunu ve suç korkusunu nasıl değerlendirdiklerini, bir suça maruz kalma konusunda korku duyup duymadıklarını ve bunun nedenlerini, cinsiyetlerinin suça maruz kalma korkularını nasıl etkilediğini, suç korkularının azalmasının neye veya nelere bağlı olduğu konusundaki düşüncelerini, gelecekte suç korkusu probleminin ilişkin nasıl bir değişim olacağına inandıklarına dair görüşlerini, görüşme yapılan kişilerin görüşleri ile sınırlı kalmak şartı ile ortaya koymaya çalışmaktır. Çalışma nitel araştırma verileri üzerinden yapıldığı için genelleme yapılabilmesi mümkün değildir.

1. KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Suç Olgusu

Suç, toplumsal bütünlüğü tehdit eden, insanın varoluşundan bu yana her yerde ve her zaman görülebilen normal dışı davranıştır. Literatürde farklı yaklaşımlarla ele alınan suç kavramı İçli (2007) tarafından yasal, siyasal, sosyolojik ve psikolojik yaklaşımlarla tanımlanmıştır. Buna göre yasal bakış açısıyla suç, insanların ceza yasalarını ihlal etmesidir. Siyasal bakış açısına göre suç, “yasaya güçlü gruplar tarafından yerleştirilen, daha sonra davranışın istenmeyen seçilmiş biçimlerini yasadışı olarak etiketleyen bir ölçütün sonucudur”. “Sosyo-yasal” diye de adlandırılan sosyolojik bakış açısından suç, “bu tabiatla var olan toplumsal sistemin korunması için baskılanması gereken veya gerekli varsayılan bir anti-sosyal davranış”tır. Psikolojik bakış açısından ise suç, “sosyal olarak kötü uyumun bir şeklidir”. Marshall (2009) ise suçu, “kişisel alanı aşırıp kamusal alana giren ve yasak olan kural ya da yasaları çiğneyen, buna bağlı olarak meşru cezaların ya da yaptırımların uygulandığı ve kamusal bir otoritenin müdahalesini gerektiren fiiller” şeklinde tanımlamıştır. Walsh ve Ellis (2007), insan doğasının karanlık bir yönünün olduğunu ve bunun insanlarda merak uyandırdığını, suç ve suçlu davranışın kesinlikle karanlık tarafta yer aldığını ifade etmiş, bu nedenle suç ve suçluya ilişkin açıklamaların yetersiz kalacağına dikkat çekmişlerdir.

Suçun kendisi kadar, bundan zarar görme düşüncesinin ürünü olan suç korkusu da bireyler ve genel anlamda toplum için önemli bir sorundur. Bu noktada, suçun sosyal-psikolojik maliyeti olarak nitelendirilebilecek olan suç korkusu üzerinde durulacaktır.

1.2. Suç Korkusu

Suç korkusu kavramı iki anlamı çağrıştırmaktadır. Biri kişinin kendisinin bilerek ya da istemeden suç işleme ihtimaline karşı duyduğu korku ve suç işlemesi halinde bunun olası sonuçlarıyla ilgili bir korkuyken, diğeri bir suça maruz kalabilme düşüncesi karşısında oluşan korku duygusudur. Bu çalışmada bir suça maruz kalabilme ihtimaline ilişkin korku duygusu anlamına gelen suç korkusu üzerinde durulacaktır.

İnsan, zengin duygu dünyası olan bir canlıdır. Duygular sosyolojisi üzerine çalışmalarıyla bilinen sosyolog Theodore Kemper (1987), dört temel duygu olduğunu öne sürmüştür. Buna göre korku, öfke, depresyon ve mutluluk (*satisfaction*) temel duygulardır. Her bir duygunun nedeni vardır. Sevgi, şefkat, başarı, yardım gibi kimi duygular olumlu, yararlı ve iyileştirici; korku, öfke gibi duygular özellikle yoğun yaşandıklarında kişiye zarar verici duygulardır. Bericat'ın (2015), “Duyguların Sosyolojisi: Kırk Yıllık İlerleme (*The Sociology of Emotions: Four Decades of Progress*)” isimli çalışmasında öne sürdüğü şekliyle bir duyguyu anlamak, onu üreten durumu ve sosyal ilişkiyi anlamaktır. Ona göre, duyguların sosyolojisi iki temel görevle karşı karşıyadır. Bunlar, duyguların sosyal doğasını ve sosyal gerçekliğin duygusal doğasını incelemektir. Bu bağlamda, duyguların bir yönüyle sosyo-kültürel insanın ürünü olduğunu söyleyebilmek mümkündür. Konu dahilinde, korku duygusu için bunu dikkate almanın önemli olduğunu belirtmek gerekir.

Furedi (2017) korkuyu, “beklenmedik ve öngörülemeyen bir durumla karşılaşan insanın zihnini yoğunlaştırmasını sağlayan bir mekanizmadır” şeklinde tanımlamıştır. Dünya, sayısız biçimde kötü olaylar yaşanıyor olması nedeniyle korkuları anlamlı kılacak bir yerdir. Dünya üzerindeki tüm insanlar için geçerli olabileceği varsayılan korkulardan bir tanesi suç korkusudur.

Suç olgusunun duygusal etkisinin yalnızca korku ve güvensizlik çerçevesinde olmadığını belirtmek gerekir. Suçun sebep olduğu en temel duygulardan bir diğeri öfkedir. Ditton, Bannister, Gilchrist ve Farrall (1999), “Korku mu Öfke mi? Suç Korkusunu Yeniden Kalibre Etmek (*Afraid or Angry? Recalibrating the “Fear” of Crime*)” isimli, katılımcıların yaş (16-60) ve cinsiyete göre ev hırsızlığı, araba hırsızlığı (*car crime*), saldırı ve vandalizm olmak üzere çeşitli suçlar karşısındaki duygudurumlarını ortaya koydukları çalışmalarında, genel bulgunun öfke duygusu olduğu ve öfkenin her yaş ve cinsiyet için korkudan daha yaygın olduğu anlaşılmıştır. Bununla birlikte kadınların erkeklerden daha fazla korku duydukları, aynı zamanda öfkeli oldukları ifade edilmiştir. Çalışmada her iki cinsiyet için de öfke duygusunun korku duygusunu aştığına dikkat çekilmiştir.

Suç korkusu, ilgili literatürde farklı biçimlerde tanımlanmaktadır. Lim ve Chun'ın (2015) “Suç Korkusunun Ölçülmesindeki Sınırlamalar ve Gelişmeler (*The Limitations and Advancements in*

Measuring Fear of Crime)” isimli çalışmalarında suç korkusu kavramına ilişkin ortak bir tanımın bulunmadığı yönünde eleştirilerde bulunulmuştur. Eleştirilere suç korkusunun ortak bir tanımının olmaması, bundan dolayı da suç korkusunu ölçmek için sorulan soruların anketlere göre farklılık gösterdiği şeklinde cevap verilmiştir. Stanko (1995) da “Kadın, Suç ve Korku (*Women, Crime, and Fear*)” isimli çalışmasında, kavramın tanımına ilişkin genel bir fikir birliği olmamasına rağmen, suç korkusuna yönelik temel bileşenleri birçok araştırmacının kabul edeceğini ifade etmiştir. Suç korkusunun genellikle suç şiddetinden fiziksel olarak zarar görmeye ilgili tehlike duygusunun yayılmasından kaynaklandığını; evin dışında, muhtemelen kentsel bir alanda yalnız olma ve kişisel olarak zarar görmeye karşı potansiyel olarak savunmasız olma endişesiyle ilişkili olduğunu öne sürmüştür.

Garofalo (1981), “Suç Korkusu: Nedenler ve Sonuçlar (*The Fear of Crime: Causes and Consequences*)” isimli çalışmasında korkuyu, “tehlike ve kaygı duyguları tarafından karakterize olan duygusal bir reaksiyon” olarak tanımlarken, bu tanımı fiziksel zarar tehdidinin üretmiş olduğu tehlike ve kaygı duyguları ile sınırlandırdığını ifade etmiştir. Bununla birlikte, suç korkusunun ortaya çıkması için çevrede, kişi için suçun bir yönüyle ilgili olan, algılanan ipuçlarıyla ortaya çıkan bir korku olması gerektiğini belirtmiştir.

Kaliteli bir yaşam sürmeyi engelleyen suç korkusunun oluşumu için doğrudan bir suça maruz kalmış olmak gerekmez. Dolaylı bir mağduriyet yaşamış olmak, yani kişinin çok yakınında olan birinin, sevdiği kişilerin suça maruz kalmış olması ya da çevresinde yaşanan olaylar, suçların medya organlarına sık yansması da suç korkusuna neden olabilmektedir. Suç korkusunun oluşmasında etken olan faktörlerden bir diğeri de cinsiyettir.

2. CİNSİYETİN SUÇ KORKUSUNA ETKİSİ

Cinsiyet faktörü, suç korkusu literatüründe en çok dikkate alınan faktörlerden bir tanesidir. Braungart, Braungart ve Hoyer (1980), cinsiyetin suç korkusuyla ilgili en önemli faktör olduğunu vurgularken, LaGrange ve Ferraro (1989), suç korkusu ve cinsiyet ilişkisini “en istikrarlı bulgu” olarak ifade etmektedirler.

Suç korkusu söz konusu olduğunda, kadınların erkeklere göre daha fazla reaksiyon gösterdiği çeşitli araştırmalar tarafından ortaya konulmuştur. LaGrange ve Ferraro (1989), suç korkusunun nasıl ölçüldüğüne bakmaksızın kadınların erkeklere göre kayda değer ölçüde daha fazla korkulu olmaya eğilimli olduklarını belirtmektedirler. Bununla birlikte, 1987’de yürütmüş oldukları araştırmalarında, kadınların ve erkeklerin gelecek yılda mala yönelik suçlardan mağdur olma riski ile ilgili olarak eşit değerlendirmelerde bulduklarını ancak kadınların, şahsa yönelik suçlar söz konusu olduğunda, mağdur olmaya daha çok eğilimli olduklarını düşündüklerini ortaya koymuşlardır. Craske (2003) de, “*Origins of Phobias and Anxiety Disorders: Why More Women Than Men?* (Fobilerin Kökenleri ve Kaygı Bozuklukları: Neden Kadınlar Erkeklerden Daha Fazla?)” isimli çalışmasında korkular, endişe

ve kaygı bozuklukları söz konusu olduğunda kadınların erkeklere göre, tüm yaş grupları için geçerli olmak üzere, daha fazla risk taşıdıklarını ifade etmiştir. Renzetti ve Maier'e (2002) göre kadınların korkuları kişisel deneyimlerine göre değişeceği gibi; sadece cinsiyetleri, sosyal sınıfları ve etnik kökenleri ile değil, aynı zamanda yaşları, cinsel yönelimleri ve fiziksel yetenekleri/engelleri gibi toplumdaki "yerlerinin" de bir sonucu olarak değişmektedir. Andre, fobik kadınların fazla olma nedenini, evrimsel psikoloji araştırmalarına dayanarak açıklamaktadır. Buna göre, cinsiyet rollerine dayalı bir eşitsizliğin var olması, kadınların daha fazla fobik olmalarına yol açmaktadır. Andre bu durumu, kadının ve erkeğin üzerlerinde hissettiği sosyal tahakküm bağlamında şu şekilde ifade etmiştir: "...fobik erkek daha fazla statü kaybına uğruyordu ve dolayısıyla kadınları cezbetme, soyunu sürdürme ve genlerini aktarma şansı azalıyordu. Kadın fobiğin çekiciliği ise erkeklerin gözünde daha az kayba uğruyordu" (Andre, 2016).

Toplumsal cinsiyet kalıp yargılarına bağlı olarak kadınların ve erkeklerin "nasıl davranmaları ve nasıl olmaları gerektiğine" ilişkin düşünceler, erkeklerin korku duygularını ifade etmekte zorlanmalarına neden olabilir. Stanko ve Hobdell (1993), kriminolojinin erkeklerin şiddete maruz kalma deneyimlerini keşfedememiş olmasının, genellikle erkeklerin bunları bildirmekte isteksiz oluşlarıyla ilgili olduğunu ifade etmektedirler.

Cinsel saldırı ve tecavüz suçları, kadınların genel olarak başlarına gelmesinden en çok korktukları suçlar arasındadır. Ancak LaGrange ve Ferraro'nun (1989) araştırma verilerine göre, erkeklerin de söz konusu suçun mağduru olabilme ihtimalinden küçümsenmeyecek biçimde korktukları dikkati çekmektedir. Bu araştırma ile neredeyse her iki kadından birinin (%47) tecavüze ya da cinsel saldırıya uğrama konusunda "aşağı yukarı" ya da "çok korktukları"; öte yandan erkeklerin, onda birin üzerinde (%11) bir oranla tecavüz veya cinsel saldırıya uğramaktan korktukları anlaşılmıştır. Gustafson (1998) da erkeklerin öncelikle fiziksel şiddetten, kadınların ise tecavüzdən ve diğer cinsel saldırı şekillerinden daha çok korktuklarını ifade etmiştir. Stanko (1995) ise cinsiyetçi yaklaşımın bir sonucu olarak kadınların daha çok ırkçı taciz ve şiddet eylemlerine maruz kaldıklarına dikkat çekmiştir.

Clemente ve Kleiman'ın (1977) ifadeleriyle, mağduriyet ve mağduriyet korkusu söz konusu olduğunda, literatürde hakim olan beş değişkeni cinsiyet, ırk, yaş, sosyo-ekonomik durum ve toplum büyüklüğü şeklinde özetleyebilmek mümkündür. Onlar, erkeklerin suç mağduru olma olasılıklarının daha yüksek olmasına karşın, kadınların erkeklere göre suçtan üç kat daha fazla korku duyduklarını belirtmişlerdir.

3. ARAŞTIRMANIN BULGULARI VE TARTIŞMALAR

Kadınların ve erkeklerin suça maruz kalma korkularına ilişkin problemi karşılaştırmalı olarak değerlendirme amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada 10 kadın ve 10 erkek katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Çeşitli meslek ve yaş grubundan kişilerle görüşme talep edilmiş, görüşmeyi geri çeviren kişi ile karşılaşılmamıştır. Her bir katılımcıyla görüşme süresi 5 ile 15

dakika arasında sürmüştür ve katılımcılar ses kaydı alınmasına izin vermiştir. Görüşmeler, rastgele örneklem metoduyla 2 Mart 2020 – 30 Mart 2020 tarihleri arasında Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara sorulan 7 soru aşağıda sıralanmıştır:

- 1-Suç ve suç korkusu nedir?
- 2-Bir suça maruz kalmaktan korkuyor musunuz? Neden?
- 3-Başınıza gelmesinden en çok korktuğunuz suç nedir?
- 4-Kadın/erkek olduğunuz suça maruz kalma korkunuzu nasıl etkiliyor?
- 5-Araştırmalara göre kadınlar suça maruz kalma konusunda erkeklerden daha çok korku duyuyorlar. Sizce de öyle mi? Kadın/erkek olmasaydınız daha az ya da daha çok korku duyar mıydınız? Neden?
- 6-Suç korkunuzun azalması için ne olmalı/neler yapılmalı?
- 7-İnsanların suç korkusu duymaları konusunda gelecekte nasıl bir değişim olacağını düşünüyorsunuz? Korkularımız artacak mı, azalacak mı yoksa değişmeyecek mi? Neden?

3.1. Görüşme Grubunun Demografik Özellikleri

Görüşme grubunu oluşturan 10 kadın ve 10 erkek katılımcıya yaş, medeni hal, öğrenim durumu, iş ve gelir bilgileri sorulmuştur. Kadınların en genci 19, en yaşlısı 56 yaşındadır. 5’i bekâr, 5’i evlidir. Öğrenim durumları ilkokul, lise, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerindedir. Katılımcı kadınların 1’i öğrenci, 2’si ev haricinde başka bir işte çalışmamakta, 7’si ise çeşitli iş kollarında çalışmakta olup; gelirleri 500 TL ile 6500 TL arasında değişiklik göstermektedir.

Erkeklerin en genci 23, en yaşlısı 74 yaşında ve 5’i bekâr, 5’i evlidir. Öğrenim durumları ilkokul, ortaokul, lise, ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora düzeylerindedir. Katılımcı erkeklerin 1’i öğrenci, 2’si emekli, 7’si ise çeşitli iş kollarında çalışmakta olup; gelirleri 500 TL ile 15000 TL arasında değişiklik göstermektedir.

3.2. Görüşme Grubundakilere Göre Suç ve Suç Korkusu Nedir?

Suç ve suç korkusu hakkında literatürde çalışmalar olduğundan teorik kısımda bahsedilmiştir. Görüşme grubundaki katılımcıların da zihnindeki suç ve suç korkusu kavramlarının ne olduğuna, bu kavramları nasıl tanımladıklarına bakılmıştır.

Kadın katılımcılar “suç” ve “suç korkusu” kavramlarının her ikisini de çoğunlukla kendilerinde uyandırmış olduğu duygular çerçevesinde tanımlamışlardır. Kavramların onlar için ne ifade ettiği konusunda verilen 10 cevaptan 6’sı aşağıda sıralanmıştır:

- Suç, “korku” demek... Suç korkusu, başıma gelebilecek suç ihtimallerinden korku duymaktır. (K, 56, çalışmıyor)
- Duygusal olarak bende karanlığı, üşümeyi –çok üşümeyi- ve yalnızlık hissini ifade ediyor. Suç korkusu ise sürekli diken üstünde olmak, sürekli bir kolaçan etme hali ve kendini sürekli savunma halinde tutmak, sürekli kasılı olmak... (K, 30, fizyoterapist)
- Suç eşittir korku bence. Suç korkusu ise benim için bir travma, olağanüstü bir şey, haksızlık. (K, 54, memur)
- Suç, benim haricimde ikinci bir kişi tarafından başıma gelebilecek bana göre kötü her türlü durum bence. Suç korkusu ise bu durumun başıma gelebilme olasılığını düşünmem. (K, 19, öğrenci)
- Suç benim için öncelikle manevi kayıpları ifade ediyor. Kişisel haklara tecavüz anlamında düşünebiliriz. Suç korkusu da kısıtlıyor, adımlarımızı ona göre atmak zorundayız. (K, 36, araştırma görevlisi)
- Başıma gelebilecek kötü bir şey... Toplumun ve başkasının baskısı... İnsanın psikolojisinin bozulması... Suç korkusu da başıma bir şey gelmesi veya benim o suçun ana öğesi olmam. Tedirginlik... (K, 27, gıda mühendisi)

Kadınların “Suç ve suç korkusu sizin için ne ifade ediyor?” sorusuna vermiş oldukları cevaplar, onların suçu ve suç korkusunu benzer şekilde tanımladıklarını; suçtan özellikle duygusal anlamda zarar görmekten korku duyduklarını göstermektedir. Suç kavramı, kendilerinde uyandırdığı duygu çerçevesinde tanımlandığı için, bazı katılımcıların suç korkusu kavramını ifade etmekte zorlandıkları dikkati çekmiş; “suç” kavramının kendisini korku duygusuyla özdeşleştirmişlerdir. Kimi katılımcılar ise suç korkusunu “kendisinin suç fiilini gerçekleştirme ihtimalinden duyduğu korku” olarak nitelendirmiş; zarar görmekle ilgili anlamının sorulduğu belirtildiğinde, psikolojik anlamda hassasiyetlerinin oluşacağı doğrultusunda cevap vermişlerdir. Suç ve suç korkusunun onlar için taşıdığı anlamın manevi yıkımla sonuçlanabilecek eylem ve duygu durumu olduğu anlaşılmıştır.

Görüşme grubundaki kadınların suç ve suç korkusunun ne olduğuna dair cevapları temalaştırılmıştır. Kadınların “suç” ve “suç korkusu”na ilişkin algılarını yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 1.Kadınlara Göre “Suç” ve “Suç Korkusu”			
Suç		Suç Korkusu	
*Korku	*Haklara tecavüz	*Korku duymak	*Suç olasılığını düşünmek
*Karanlık	*Acımasızlık	*Diken üstünde	*Kötülüklerden korkmak
*Kötü durum	*Psikolojik ve fiziki zarar	olmak	*Özgürlüğün kısıtlanması
*Zarar veren eylem	*Yapılmaması gereken eylem	*Savunma hali	*Suçtan psikolojik olarak etkilenmek
		*Travma	

*Manevi kayıp	*Baskı	*Olağanüstü durum
---------------	--------	-------------------

Erkek katılımcılar “suç” kavramını çoğunlukla hukuka aykırı bir eylem olması bağlamında; “suç korkusu” kavramını ise –kadınların aksine- kendilerinde uyandırdığı duygulardan ziyade genel anlamda “insanların başlarına bir şey gelmesinden duydukları korku” anlamında tanımlamışlardır. Kavramların onlar için ne ifade ettiği konusunda verilen 10 cevaptan 4’ü aşağıda sıralanmıştır:

- *Normal insanların haklarına yapılan her türlü ihlal suç olarak ifade edilebilir. Zaten toplumumuzda da maalesef çok fazla örnekler görüyoruz ve insan, ister istemez ‘sevdiğilerine bunlar olur mu’ düşüncesiyle hep tedirgin bir şekilde yaşıyor. Gözümüz arkada. Bir olay olduğunda hep bir tedirginlik, huzursuzluk... Bizi maalesef olumsuz duygulara yönlendiriyor. Bunlar hep suç korkusu. (E, 35, eczane çalışanı)*
- *Kanunlara aykırı olarak yapılan bir eylem. Suç korkusu da suça maruz kalma korkusu. (E, 24, öğrenci)*
- *Suç benim için mantıksız şekilde birinin sana sataşmasıdır. Haksız fiil. Suç korkusu da ona maruz kalmaktan duyulan endişe, kaygılandırıcı durum... (E, 31, serbest çalışan)*
- *Suç, genel anlamda toplumsal normlara karşı olumsuz faaliyetlerde bulunmak ve bunun sonucunda cezalandırılması gereken bir davranıştır. Suç korkusu bir bireyin suça maruz kalacağına dair duyduğu endişe ve korku duygularının bütünüdür. (E, 27, araştırma görevlisi)*

Erkeklerin “Suç ve suç korkusu sizin için ne ifade ediyor?” sorusuna vermiş oldukları cevaplar, suçu özellikle cezai yönüyle tanımladıklarını göstermektedir. Bazı katılımcıların suç korkusu kavramını ifade etmekte zorlandıkları dikkati çekmiş; suç korkusunu “kendilerinin ya da bir başkasının suç fiilini gerçekleştirme halinde alacakları cezadan korku duymak” ile özdeşleştirmişlerdir. Zarar görmeleri ile ilgili anlamının sorulduğu belirtildiğinde, kimi yine “kendisinin suç işleyerek alacağı cezadan dolayı zarar görmesi” veya “cezadan korku duyulduğu için eylemden cayılması” çerçevesinde değerlendirmiştir. Suç ve suç korkusunun onlar için taşıdığı anlamın çoğunlukla suçun cezai yönüyle ilgili olduğu anlaşılmıştır.

Görüşme grubundaki erkeklerin suç ve suç korkusunun ne olduğuna dair dikkat çeken cevapları temalaştırılmıştır. Erkeklerin “suç” ve “suç korkusu”na ilişkin algılarını yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 2. Erkeklerle Göre “Suç” ve “Suç Korkusu”	
Suç	Suç Korkusu

*Kabahat	*Cezalandırılması	*Ceza çekmek	*Endişe ve korku
*Kötü eylem	gereken davranış	*Gözü arkada olmak	duymak
*Hak ihlali	*Birin sataşması	*Tedirginlik	*Kaygılandırıcı
*Sahtekârlık	*Haksız fiil	*Huzursuzluk	durum
*Korkaklık	*Ayıp	*Güvenin azalması	*Hataların sonucunda
*Ahlaksızlık	*Günah	*Suç işlemekten	cezalandırılmak
*İman yoksunluğu	*Çıkar	çaymak	
*Hukuku bilmemek	*Kanunlara aykırı eylem		
*Normlara karşı faaliyet			

Suç ve suç korkusu kavramlarına kadınların ve erkeklerin farklı anlamlar yükledikleri görülmektedir. Erkeklerin, suçu özellikle hukuksal çerçevede tanımlamalarının ve suç korkusunu da suçun karşılığı olan ceza ile ilişkilendirmelerinin, suçun çoğunlukla erkekle özdeşleşen bir davranış olmasından kaynaklandığına dayandırabilmek mümkündür.

3.3. Görüşme Grubundakiler Bir Suça Maruz Kalmaktan Korkuyorlar mı?

Görüşme grubundaki kadın ve erkeklere bir suça maruz kalmaktan korkup korkmadıkları sorulmuştur. Görüşme grubundaki kadın ve erkeklerin bir suça maruz kalmaktan korkup korkmamalarının farklılık gösterip göstermediğine bakılmıştır.

Kadın katılımcıların tamamı bu soruya “evet” anlamında cevap vermişlerdir. Bir suça maruz kalma konusunda korku duyup duymadıkları ve nedenine dair verilen 10 cevaptan 5’i aşağıda sıralanmıştır:

- *Evet korkuyorum. Daha önce maruz kaldığım için bunun nasıl bir şey olduğunu biliyorum ve o yüzden korkuyorum. İkincisi ise maruz kalanların yaşadıklarını görünce korku oluşuyor.* (K, 30, fizyoterapist)
- *Evet, tabii ki... Küçük de olsa insanlar hayatlarında suça maruz kalıyorlar. Psikolojik baskılar bir şekilde hayatımızın içinde var. Onlar da korkularımızın altında yatan nedeni oluşturuyor. Çocukken yüksek sesle bağırılmış olması bile psikolojik olarak baskı altında hissettiriyor.* (K, 28, bankacı)
- *Korkuyorum. Haberlerden, basın ve yayından dolayı benim de başıma gelebileceğini düşünüyorum ve kültürel olarak da eğitimsel olarak da çok üst düzey insanlarla bir arada yaşamadığımızı düşünüyorum. O yüzden de başıma bir şey gelebileceğini düşünüyorum.* (K, 31, memur)
- *Evet, korkuyorum. Çünkü daha önce başka bir suça maruz kaldım ve bu benim korkmama neden oluyor.* (K, 47, çalışmıyor)

- *Evet, korkuyorum. Çünkü suça maruz kalmak benim elimde olan bir şey değil. Karşımdakinin iyilik halinde olup olmadığıyla ilgili olduğu için, insanlara güvenle alakalı bir durum olduğu için... Karşımdaki kişiye güvenemem açıkçası, özellikle tanımadığım birine... (K, 19, öğrenci)*

Kadınların “Bir suça maruz kalmaktan korkuyor musunuz? Neden?” sorusuna vermiş oldukları cevaplara dayanarak, bir mağduriyet geçmişlerinin olması, yabancı kişilerin potansiyel tehlike olarak algılanması, medya faktörü vb. nedenlerle korku duydukları anlaşılmaktadır. Katılımcılar, bu soruyu tereddüt etmeden cevaplamışlardır. Bir suça maruz kalmaktan korku duyma nedenlerini bireysel tecrübeler ve güven problemi, medya gibi korku oluşturabilecek kaynaklarla özdeşleştirmeleri dikkat çekicidir.

Görüşme grubundaki kadınların, bir suça maruz kalma konusunda korku duyma nedenlerine dair cevapları temalaştırılmıştır. Kadınların korku duyma nedenlerini yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 3. Kadınların Suça Maruz Kalma Korkularının Nedenleri	
*Zarar görmek	*Güven duygusunun yitimi
*Daha önce suça maruz kalmış olmak	*Psikolojik baskılar
*Suça maruz kalanların yaşadıklarını görmek	*Haberler

Erkek katılımcıların çoğu bu soruya “evet” anlamında cevap vermişlerdir. Bir suça maruz kalma konusunda korku duyup duymadıkları ve nedenine dair verilen 10 cevaptan 4’ü aşağıda sıralanmıştır:

- *Tabii ki. Topluma olan güven duygum azaldı gördüklerim karşısında maalesef. Çevremde çok fazla suça maruz kalan insanlar olduğu için, çok fazla olaya şahit olduğumuz için... (E, 35, eczane çalışanı)*
- *Korkuyorum. Çünkü başıma gelebilecek herhangi bir olumsuz durum beni mental olarak çok yıpratır. (E, 27, araştırma görevlisi)*
- *Tabii herkes gibi ben de kokuyorum. Çünkü haksız bir fiil... (E, 31, serbest çalışan)*
- *Tabii korkuyorum. Suça maruz kalmaktan kim korkmaz? Çünkü insanlar çok değişik Türkiye’de. İnsanların nasıl çıkacağı belli olmuyor. Bu nedenle çoğu zaman korkuyorum. (E, 24, öğrenci)*

Erkek katılımcılar arasında bu soruyu “kendisinin suç işlemesine yönelik korku” olarak algılayanlar olduğu için, bir suçun faili olma konusunda korku duyacaklarını ifade edecek şekilde cevap vermişlerdir. Bu cevaplardan 3’ü aşağıda sıralanmıştır:

- *Yani istemem tabii ki... Suça maruz kalmayı kim ister ki? Korku aklıma gelmiyor ama istemem öyle bir duruma gelmeyi.* (E, 74, emekli)
- *Ben şahsen korkarım. Suç demek yasa demek, yasaları çiğnemekten korkarım.* (E, 47, muhtar)
- *Korkarım. Cezası ağır. Çocukluğumdan gelen düzenli yetiştirilme, ahlaki kurallar nedeniyle...* (E, 38, eczacı)

Erkeklerin “Bir suça maruz kalmaktan korkuyor musunuz? Neden?” sorusuna vermiş oldukları cevaplar, onların da suçun neticesinde mağdur olma ihtimali konusunda çoğunlukla korku duyduklarını, öte yandan suça maruz kalma korkularının, kendilerinin fail olarak bir suça dâhil olma ihtimalleriyle ilgili korkular olduğunu göstermektedir. Bir suça maruz kalmaktan korku duyma nedenlerini güven duygularının azalmasıyla açıklayanlar olmuştur. Bir katılımcı “caydırıcı cezalar olmadığı için”, bir başka katılımcı “bireysel olarak değil de ailesiyle başına bir iş gelme” ihtimali nedeniyle korku duyduklarını ifade etmişlerdir.

Görüşme grubundaki erkeklerin bir suça maruz kalma konusunda korku duyma nedenlerine dair cevapları temalaştırılmıştır. Erkeklerin korku duyma nedenlerini yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 4. Erkeklerin Suça Maruz Kalma Korkularının Nedenleri	
*Güven duygusunun azalması	*Başının derde girmesini istememek
*Çok fazla olaya şahit olmak	*Caydırıcı cezaların olmaması
	*Mental olarak yıpranma

Bir suça maruz kalma konusunda kadınların hepsi, erkeklerin de çoğunluğu korku duyduklarını söylemelerine rağmen, kadınların erkeklere kıyasla suçtan psikolojik anlamda da daha fazla zarar görecekt olmaları nedeniyle daha çok korku duydukları anlaşılmaktadır. Kadınların daha çok korku duymaları, onların incinebilir gruplar arasında yer alıyor olmalarıyla açıklanabilir.

3.4. Görüşme Grubundakiler En Çok Hangi Suçların Başlarına Gelmesinden Korkuyorlar?

Görüşme grubundaki kadın ve erkeklere başlarına gelmesinden en çok korktukları suçun ne olduğu sorulduğunda verdikleri cevapların cinsiyetlerine göre farklılık ortaya koyup koymadığına bakılmıştır.

Kadın katılımcılar bu sorunun cevabı için en çok cinsel saldırı suçlarına ve iftiraya işaret etmişlerdir. Başlarına gelmesinden en çok korktukları suçun ne olduğuna dair verilen 10 cevaptan 7’si aşağıda sıralanmıştır:

- *İftiradan çok korkarım, hırsızlıktan, öldürülmekten, tecavülden...* (K, 56, çalışmıyor)
- *Tecavüz, taciz.* (K, 30, fizyoterapist)

- *Kumpas, haksız yere yargılanmak. Çünkü böyle bir durum yaşadım. Ben kumpas mağduriyüm. Haksız yere yargılandım, ceza evinde kaldım. Suçsuz yere yargılanmaktan çok korkuyorum. İftiradan korkuyorum.* (K, 54, memur)
- *Tüm suçlardan korkuyorum aslında ama bir kadın olarak en çok endişelendiğim taciz, tecavüz. Çünkü bunalımının ve travmasının daha ağır olduğunu düşünüyorum.* (K, 19, öğrenci)
- *Saldırı, taciz, tecavüz... Aşırı derecede psikolojim bozulur. İftiraya maruz kalabilirsin. Bunlar manevi olarak kayıp verir. Hayatını devam ettiremeyebilirsin.* (K, 36, araştırma görevlisi)
- *Taciz, tecavüz. Cinsel saldırı...* (K, 27, gıda mühendisi)
- *Öldürülmek, tecavüz. Özellikle son dönemlerde televizyonda kadınlara yapılanları gördükçe, cani eylemleri duydukça çok korkuyorum.* (K, 28, Bankacı)

Kadınların “Başınıza gelmesinden en çok korktuğunuz suç nedir?” sorusuna vermiş oldukları cevaplar, taciz, tecavüz gibi cinsel saldırı suçları ve iftiradır. Bu suçlardan korku duyuyor olmalarının nedenlerinin ise mağduriyet geçmişi, psikolojik anlamda çok zarar göreceklere düşüncesi ve medya faktörü olduğu anlaşılmıştır. Burada kadınların toplumsal cinsiyet rollerinin etkisini göz ardı edebilmek mümkün değildir. Verilen cevaplar ataerkil yapılanmaların, kadınların namuslarına yönelik gerçekleşen eylemler sonrasında kadınlara uygulamış oldukları yaptırımların şiddetinin, kadınların canlarının kaybına kadar uzanabiliyor olmasının etkisinin ne derece büyük olduğunu da ortaya koymaktadır.

Görüşme grubundaki kadınların başlarına gelmesinden en çok korktukları suçlara dair cevapları temalaştırılmıştır. Kadınların hangi suçlardan korktuklarını yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

*İftira	*Gasp	*Tecavüz	*Cinsel suçlar
*Kumpas	*Öldürülmek	*Taciz	*Saldırı
*Hırsızlık	*Şiddet		

Erkek katılımcılar bu soruya kadınlardan daha farklı cevaplar vermişlerdir. Kadın katılımcıların birkaçında olduğu gibi erkek katılımcılar arasında da iftiradan korktuklarını ifade edenler olmuştur. Bu korkularına dair verilen 10 cevaptan 4’ü aşağıda sıralanmıştır:

- *Küçük şeyleri önemsemiyorum, maddi değil ama manevi şeyler olabilir. İftira (gibi).* (E, 35, memur)
- *İftiradan korkarım. Sosyal statümüz muhtarlık ama yapmadığım bir şeyin üstüme atılmasından çok korkarım...* (E, 47, muhtar)
- *Haksız yere atılan iftira. En çok kaygılandırılan husus bana göre...* (E, 71, emekli)
- *Ahlaksızlık diyebilirim. Ne diyebilirim başka? İftira gibi.* (E, 74, emekli)

Erkek katılımcılardan bazıları herhangi bir kavga neticesinde yaralanma ihtimalinden de korku duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu korkularına dair cevaplardan 3'ü aşağıda sıralanmıştır:

- *Herhangi bir organ kaybına yol açabilecek kazaya/saldırıya ve terör eylemine maruz kalmak.* (27, E, araştırma görevlisi)
- *Bıçaklanmak. Çünkü nasıl hissettirir bilmiyorum.* (31, E, serbest çalışan)
- *Gereksiz yere çıkan bir kavgada yaralanmak olabilir.* (E, 24, öğrenci)

Erkekler arasında sevdiklerinin -özellikle yakını olan kadınların- başına bir şey gelmesi yani dolaylı mağduriyet yaşama, mala yönelik suçlar, terör saldırıları konusunda korku duyduğunu ifade eden katılımcılar da olmuştur. Saldırı, kavga ve bunun sonucunda yaralanma ile sonuçlanabilecek bir durum yaşama konusunda korku duyuyor olmaları, erkeklerin kamusal alanda kadınlara göre daha fazla yer alıyor olmalarıyla açıklanabilir.

Görüşme grubundaki erkeklerin başlarına gelmesinden en çok korktukları suçlara dair cevapları temalaştırılmıştır. Erkeklerin hangi suçlardan korktuklarını yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 6. Erkeklerin Başlarına Gelmesinden En Çok Korktukları Suçlar		
*İftira	*Saldırı	*Arabamın çalınması
*Ahlaksızlık	*Terör eylemi	*Sevdiklerimin başına bir
*Manevi şeyler	*Bıçaklanmak	şey gelmesi
*İhanet	*Kavgada yaralanmak	

Başlarına gelmesinden en çok korktukları suçlar konusunda kadınların çoğu cinsel saldırı suçlarından ve birkaçı da iftiradan korktuklarını ifade ederken, erkekler fiziksel şiddet içeren suçlardan ve iftiradan korktuklarını ifade etmişlerdir. Kadınların yaşamı iş hayatı dışında çoğunlukla evle sınırlı olduğu için yaralanma, kavgaya karışma gibi korkulara işaret edilmemiştir. Toplumsal cinsiyet rollerinin, kadınlar ve erkekler üzerinde korku duydukları suçlar konusunda da devreye girdiğini söyleyebilmek mümkündür.

3.5. Görüşme Grubuna Göre Cinsiyet Suça Maruz Kalma Korkusunu Etkiler mi?

Görüşme grubuna cinsiyetlerinin suça maruz kalma korkularını etkileyip etkilemediği, etkiliyor ise nasıl bir etkisinin olduğu yönünde sorular sorulmuştur. Yine kadın ve erkeklerin cevapları arasında farklılığın olup olmadığına, farklılıklar var ise sebep veya sebeplerinin neler olabileceğine bakılmıştır.

Kadın katılımcılar bu soruya kadın oluşlarının korkularını artırdığını ifade edecek şekilde cevaplar vermişlerdir. Kadın olmalarının suça maruz kalma korkularını nasıl etkilediğine dair verilen 10 cevaptan 6'sı aşağıda sıralanmıştır:

- *Kadın olduğum ve başımda kimse olmadığı için korkarım ama güçlü olabildiğim durumlar da oluyor tabii ki.* (K, 56, çalışmıyor)

- *Çok etkiliyor. Kadının ataerkil yapıda güçsüz olarak gösterilmeye çalışılması, birey olarak tanımlanmaması, her şeyden önce Türk toplumunda insanın insana verdiği değer, saygının az olması, kadın olmanın ataerkil toplumdaki yeri, bilinçaltımızda da yaşam tecrübelerimizde de ne yazık ki suça daha çok maruz kalabileceğimiz hissiyatını yaratıyor. (K, 30, fizyoterapist)*
- *Çok fazla şekilde artırıyor... (K, 19, öğrenci)*
- *Kadın olmam tabii ki biraz daha korumasız hissetmeme neden oluyor. (K, 47, çalışmıyor)*
- *Erkeklerle göre biraz daha güçsüz olduğum için korkum biraz daha artıyor. (K, 32, satış danışmanı)*
- *Suç zaten en çok kadınlara karşı gerçekleştiriliyor. Kadının adı yok bence ülkemizde. Cinsiyet kavramı suçta önemli... (K, 28, bankacı)*

Kadınların “Kadın oluşunuz suça maruz kalma korkunuzu nasıl etkiliyor?” sorusuna vermiş oldukları cevaplar, cinsiyetlerinin korkularının artmasına neden olduğunu ortaya koyar şekildedir. Bunun nedenlerini ise fiziksel güç bağlamında yetersizlik, ataerkil yapının kadını güçsüz göstermesi, suçlardan mağdur olanların en çok kadınlar olması gibi ifadelerle açıklamışlardır.

Erkek katılımcılar, bu soruya kadınlardan daha farklı cevaplar vermişlerdir. Erkek katılımcılar arasında cinsiyetinin korkularını artırdığını ifade eden olmakla birlikte; cinsiyetin bu konuda etkili olmayacağı, suç söz konusu olduğunda herkesin mağdur olmaya eşit şekilde yakın olduğu anlamına gelen ifadeler kullanılmıştır. Erkek oldukları için korkularının daha az olduğunu ifade edenler de olmuştur. Erkek olmalarının suça maruz kalma korkularını nasıl etkilediğine dair verilen 10 cevaptan 6’sı aşağıda sıralanmıştır:

- *Daha çok artırıyor. (E, 74, emekli)*
- *Erkek güçlüdür mantığı var ya, erkeği kadını yok. Suç herkesi eşitleyebilir. (E, 47, muhtar)*
- *Cinsiyet bağlamında bunu değerlendiremiyorum. Erkek olmamın suça maruz kalma korkumun üzerinde bir etkisi yok. Sadece şöyle bir fark olabilir; erkek ve kadın arasında farklı türden suça maruz kalma korkusu olur. Cinsiyetler arasında farklı türler olsa da herhangi bir suça maruz kalma korkusu her iki cinsiyette de görülür. (E, 27, araştırma görevlisi)*
- *Kadın olsam da aynı suçtan korkardım. Cinsiyete göre farklı suçlar var aslında... Kadın olsam cinsel saldırıdan da korkardım. (E, 31, serbest çalışan)*
- *Herkes bu konuda eşit... İki tarafa da yapılıyor erkeği kadını fark etmez bence. (E, 23, özel güvenlik)*
- *Etkiliyor olabilir evet. Kadınlarda daha çok... Ben kendimi koruyabilirim insanlara karşı bir kadına nazaran daha korunaklı hissediyorum. (E, 38, eczacı)*

Kadın/erkek oluşlarının suça maruz kalma korkularını nasıl etkilediği konusunda kadınların “korkularını artırdığı” yönünde cevap vermeleri ve bunu daha ziyade fiziksel güçle ilişkilendirmeleri; “korkularını azalttığını” söyleyen erkeklerin de bunu yine fiziksel güçle açıklamaları, burada da erkeğe atfedilen güçlü, dayanıklı olma gibi toplumsal cinsiyet kalıpları ile ilişkilendirilebilir.

3.6. Görüşme Grubuna Göre Kadınlar Suça Maruz Kalmaktan Daha Çok Mu Korkuyorlar?

Görüşme grubuna cinsiyetlerinin şu anda olandan farklı olması durumunda korku duygularının farklılık gösterip göstermeyeceği ile ilgili düşünceleri soruldu. Kadınların ve erkeklerin “Kadın/erkek olmasaydınız daha az ya da daha çok korku duyar mıydınız? Neden?” diye sorulduğunda verdikleri cevaplara bakıldı.

Kadın katılımcılar, erkek olması halinde korkularının artacağını söyleyen 1 kişi haricinde, korkularının azalacağını ifade etmişlerdir. Kadın olmamaları halinde daha az ya da daha çok korku duyma meselesi ve nedenlerine dair verilen 10 cevaptan 4’ü aşağıda sıralanmıştır:

- *Evet, (erkek olsaydım) kesinlikle daha az korku duyardım. Çünkü kadın ve erkeğin eşit olarak karşılaşabileceği suçlar varken kadınların ekstra taciz, tecavüz, şiddet gibi karşılaşabileceği daha çok suç türü var. (K, 19, öğrenci)*
- *Evet, bence de öyle. Kadın olmasaydım daha rahat olabilirdim. Erkekler kendini savunabilme konusunda daha iyi. Kadına cinselliği ile bakılıyor. Erkeğe cinselliği ile bakılmıyor. Onlar bu anlamda zarar görmüyor. (K, 28, bankacı)*
- *Evet, bence de öyle. Toplumsal olarak erkeklerin kadınlara bakış açısıyla alakalı olarak görüyorum. Kadın olmasaydım daha az korku duyardım çünkü suç uygulayan genelde erkekler ve kadınlar mağdur oluyor. (K, 47, çalışmıyor)*
- *...Kadın olduğumuz için daha az daha sakin tepkiler veriyoruz. Erkek olsaydım bir kavgaya karışmaktan korkabilirdim. Daha fazla korkardım yani. Birilerini daha çok korumak zorunda hissederdim kendimi. Şimdi kendimi korumuş olmam bana yetiyor. Sevdiklerimi koruma görevi de bana düşüyor gibi gelirdi erkek olsaydım. (K, 31, memur)*

Kadınlar, erkek olmaları halinde daha az korku duyacak olmalarını cinsel saldırı suçlarına maruz kalma ihtimallerinin olmamasıyla ilişkilendirmişlerdir. Bir katılımcı ise “sevdiklerini koruma görevinin” kendisine düşecek olması nedeniyle daha çok korku duyacağını ifade etmiştir. Bazı katılımcılar, erkek olması halinde nasıl hissedeceklerine dair fikirlerinin olmadığını ancak yine de kadın olmanın daha çok korku duymaya neden olduğunu belirtmişlerdir.

Erkek katılımcılar, bu soruya neredeyse kadınlarla aynı doğrultuda cevaplar vermişlerdir. Kadın olması halinde korku duygusunun bundan etkilenmeyeceğini söyleyen 1 kişi haricinde, korkularının artacağını ifade etmişlerdir. Erkek olmamaları halinde daha az ya da daha çok korku duyma meselesi ve nedenlerine dair verilen 10 cevaptan 6’sı aşağıda sıralanmıştır:

- *Daha çok korku duyardım. Çünkü kadınlar birçok şeye maruz kalıyorlar. İftiralara, bilmem nelere, her türlü şeye maruz kalıyorlar. Erkeklerden daha fazla maruz kalıyorlar. Orada burada itilip kakılmak, insan yerine koyulmamak, eşitliği tanımamak... (E, 74, emekli)*
- *Erkek olmasaydım daha çok korku duyardım sanırım. Sonuçta kadına karşı şiddet daha fazla olduğu için, kadınlar erkeklere göre daha savunmasız olduğu için, fiziksel yetersizliklerinden dolayı daha çok korkardım. (E, 35, eczane çalışanı)*
- *Kadın olsaydım daha çok korkardım. Başka ülkede olsam korkmazdım belki ama bizim ülkemizde bu mevzular yoğun olduğu için korkardım. (E, 31, serbest çalışan)*
- *Bence de öyle. Erkek olmasaydım daha çok korkardım. Eşim ya da kızlarım için daha çok korkuyorum. (E, 38, eczacı)*
- *Tabii ki. Erkek olmasaydım tabii ki daha çok korku duyardım. Çünkü kadınlar daha savunmasız, fiziksel anlamda erkeklere göre daha güçsüz. Kadın olsaydım farklı suçlardan korkardım. En başta taciz ve tecavülden korkardım. (E, 24, öğrenci)*
- *Bence değil. Kadın da olsam fark etmezdi çünkü suç her iki tarafa da yapılıyor. (E, 23, özel güvenlik)*

Erkekler, kadın olmaları halinde daha çok korku duyacak olmalarını cinsel saldırı suçlarına maruz kalma ihtimallerinin olmasıyla ilişkilendirmişlerdir. Bir katılımcı ise “suç her iki tarafa da yapıldığı için” korku duygusunda farklılık olmayacağını ifade etmiştir.

Kadınların ve erkeklerin, kadın olmanın kişiyi cinsel saldırı suçlarına maruz kalmayı artıracığı düşüncesiyle, 1 kadın ve 1 erkek katılımcı haricinde bu konuda fikir birliğine sahip oldukları anlaşılmıştır. Kadınların güvenlik açısından erkeklere göre daha çok sorun yaşadıkları her iki görüşme grubunda da vurgulanmıştır.

3.7. Görüşme Grubuna Göre Suç Korkusunun Azalması İçin Neler Yapılmalı?

Suç korkusu, insanlar üzerinde istenmeyen durumların ortaya çıkmasına sebep olduğuna göre bu konuda çalışma yapanlara düşen en önemli görevlerin başında, bu korkunun nasıl ortadan kaldırılacağı veya en aza indirilebileceğinin tespiti gelmektedir. Bu tespit sonrasında üretilebilecek projelerle daha sağlıklı ve güven verici ortamlar hazırlanabilecektir. Görüşme grubundaki kadın ve erkeklere suç korkularının azalması için nelerin yapılabileceği sorulduğunda katılımcılardan alınan cevaplardan bazıları fikir vermesi açısından aşağıda verilmiştir:

Kadın katılımcılar özellikle eğitim, ceza ve güvenlik vurguları yapmıştır. Suç korkularının azalabilmesi için ne olması ve neler yapılması gerektiğine dair verilen 10 cevaptan 5’i aşağıda sıralanmıştır:

- *Bu devletin vatandaşı olarak arkamda bulunduğumu hissetmeliyim. Devletin güvenlik güçlerinin ve yasaların her bir bireyi, sadece kadını değil, suça maruz kalan herkesi anında dinlemeli elinden geldiğince korumalı diye düşünüyorum. (K, 30, fizyoterapist)*
- *Akşamları çok geç saatlerde dışarıda gezmeye çalışıyorum. Arabayla gidip geliyorum ama ıssız yerlerden geçmemeye çalışıyorum. Eve erken gitmek istiyorum. (K, 54, memur)*

- *Eğitim... Ailede verilen eğitim en önemli faktör. Baskı altında yetişmemeli çocuklar. Kadın ve erkeğin eşit olduğu düşüncesi aşılınarak yetiştirilmeli. (K, 28, bankacı)*
- *Suç oranları düşmeli öncelikle. Daha az cinayet, tecavüz haberi görmeliyiz. İnsanlar daha eğitilmiş olmalı. Bir de insanlara çocukluktan itibaren daha çok sahip çıkılmalı. (K, 31, memur)*
- *(Suçluların) Adalet tarafından iyi bir ceza alması lazım... İnsanların iyi eğitilmesi lazım... Eğitim zaten başında geliyor. Aile tarafından yetiştirilme tarzı...(Kadınlara)Nasıl davranacaklarını öğrenmeliler. (K, 27, gıda mühendisi)*

Kadın katılımcılar özellikle çocukluktan itibaren ailede verilen eğitimin önemine vurgu yapmışlardır. Ayrıca kendilerine korumak adına davranışlarını nasıl yönlendirdiklerinden, rutin aktivitelerine kısıtlama getirdiklerinden söz etmişlerdir. Güvenlik önlemlerinin artırılması ve böylelikle kendilerini daha güvenli hissetmeleri gerektiğinin önemine dikkat çekmişlerdir.

Görüşme grubundaki kadınların suç korkularının azalabilmesi için ne olması ve neler yapılması gerektiğine dair cevapları temalaştırılmıştır. Kadınların bu konuda beklentilerini yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 7. Kadınların Suç Korkularının Nasıl Azalabileceğine Dair Düşünceleri		
*Devlet vatandaşının yanında olmalı	*Yabancılara karşı tedbirli davranılmalı	*Toplumsal bilinç sağlanmalı
*İnsana önem veren eğitim sistemi geliştirilmeli	*Zaman ve mekâna dikkat edilmeli	*Cezalar caydırıcı nitelikte olmalı
*Aile içi eğitime önem verilmeli	*Güvenlik tedbirleri artırılmalı	*TV programları suç içermemeli

Erkek katılımcılar da bu soruya kadınlarla aynı doğrultuda cevaplar vermişlerdir. Suç korkularının azalabilmesi için ne olması ve neler yapılması gerektiğine dair verilen 10 cevaptan 5'i aşağıda sıralanmıştır:

- *Çok ciddi caydırıcı cezaların olması gerekiyor ve hepsinin temelinde eğitimin üst düzeyde olması gerekiyor. Çünkü insanlarımız eğitildiği zaman zaten ister istemez eğitiminin çerçevesinde bir işle meşguliyet kuracaklardır, boşa harcayacakları çok fazla vakitleri olmayacaktır. Çünkü başımıza ne geliyorsa o boşa harcanan zamanlarda geçen hoyratlıktan geliyor. (E, 35, eczane çalışanı)*
- *Bilinçli bir toplum olmalıyız. Suç kötüdür. Ben, birisi suç işler korkusuyla yaşamıyorum ama bunu çocuklarımıza öğretmeliyiz. (E, 47, muhtar)*
- *Suç korkusunun azalması için insanların ekonomik güçlerinin fazla olması lazım. Ekonomik gücü fazla olan insanlar, kalkınmış, paraya pula fazla ihtiyacı olmayan insanlar daha az suç işlerler; suçun mahiyetini bilerek kendilerini suçtan arındırırlar. Ekonomisi güçlü olanlar, karşılaşacakları suçtan kendilerini koruyabilirler. (E, 71, emekli)*

- *Ekonomik nedenler var, sosyal nedenler var, eğitim var... İlk önce eğitim, sosyal olarak çoğu ilişki saygıdan geçer. Suç olmasın istiyorsak bu kurumların gelişmesi lazım. Çocuklarımıza saygılı olmayı öğretmemiz lazım.* (E, 31, serbest çalışan)
- *Cezalar daha sert olmalı.* (E, 24, öğrenci)

Erkek katılımcılar da kadınlarda olduğu gibi özellikle çocukluktan itibaren ailede verilen eğitimin önemine vurgu yapmışlardır. Ekonomik imkânların daha fazla olması ve cezaların artırılması gerektiğinin önemine dikkat çekmişlerdir.

Görüşme grubundaki erkeklerin suç korkularının azalabilmesi için ne olması ve neler yapılması gerektiğine dair cevapları temalaştırılmıştır. Erkeklerin bu konuda beklentilerini yansıtan temalar aşağıdaki gibidir:

Tablo 8. Erkeklerin Suç Korkularının Nasıl Azalabileceğine Dair Düşünceleri		
* Cezalar caydırıcı/ağır olmalı	*Çocuklar iyi eğitilmeli	*İnsanlar dürüst olmalı
*Ekonomi iyileştirilmeli	*Güvenlik tedbirleri artırılmalı	*Allah korkusu olmalı
*Bilinçli olunmalı		

Kadınların ve erkeklerin suç korkularının nasıl azalacağına dair görüşleri, cezaların artırılması ve eğitime özen gösterilmesi ifadelerinde benzerlik göstermektedir. Kadınlar erkeklerden farklı olarak rutin aktivitelerindeki kısıtlamalara dikkat çekmiş; erkekler ise özellikle ekonomik durumun iyileştirilmesi gerektiğine vurgu yapmışlardır. Bu durumu da yine kadın ve erkeklere toplum içinde yüklenmiş olan toplumsal cinsiyet rolleri ile açıklayabilmenin mümkün olduğu düşünülmektedir.

3.8. Görüşme Grubuna Göre Gelecekte Suç Korkuları Artar mı Azalır mı?

Görüşme grubuna, insanların suç korkusu duymaları konusunda gelecekte nasıl bir değişim olacağını düşünüyor olduklarına yönelik düşünceleri sorulmuştur. Kadınların ve erkeklerin "İnsanların suç korkusu duymaları konusunda gelecekte nasıl bir değişim olacağını düşünüyorsunuz? Korkularımız artacak mı, azalacak mı yoksa değişmeyecek mi? Neden?" diye sorulduğunda verdikleri cevaplar dikkat çekicidir.

Kadın katılımcılar -istisnasız- korkuların artacağını ifade etmişlerdir. İnsanların suç korkusu duymaları konusunda gelecekte nasıl bir değişim olacağına dair verilen 10 cevaptan 6'sı aşağıda sıralanmıştır:

- *Hiç değişmeyeceğini hatta daha fazla olacağını düşünüyorum. Ortalık çok kötü.* (K, 56, çalışmıyor)
- *...Topluma baktığımda ne yazık ki kaygım artıyor. Dolayısıyla biraz daha artabileceğini düşünüyorum. ...Çünkü birbirimizi önemsemiyoruz; çarpıyoruz ve geçiyoruz, özür*

dilemiyoruz. Belki bir gün birinin ölümüne sebep olacağız ve bu kadar. Sadece sebep olacağız. Pişmanlık duymayacağız. O yüzden gelecek kaygısı artıyor. Kaygımı artıran bir diğer konu da göç. (K, 30, fizyoterapist)

- *Bence değişmez hatta artabilir. Çünkü her geçen gün çok farklı şeyler olabiliyor. Hiç ummadığın yerlerde ummadığın şeyler yaşayabiliyorsun. En yakın arkadaşından bile (zarar) görebilirsin çünkü insanların psikolojisi çok farklı. (K, 54, memur)*
- *Artacak. Çünkü gittikçe yozlaşıyoruz. Eskiden bu kadar korkum yoktu. Teknolojinin gelişmesi korkularımızı artırdı. (K, 28, bankacı)*
- *Eğer -dediğim gibi- eğitim sistemimizde değişim, iyileştirme olursa, gasp, hırsızlık, saldırı, tecavüz gibi suçlarda gerileme olabilir ama teknolojinin getirdikleriyle beraber siber suçlarda artış olabilir. Eğitimde ileriye gidemezsek artan nüfusla birlikte suçlar da artacaktır. (K, 31, memur)*
- *Bence korkularımız artacak. Toplumun iyi eğitilmediğini düşünüyorum çünkü. (K, 47, çalışmıyor)*

Kadın katılımcılar, suç korkusunun daha da artacağına dair düşüncelerini, insan ilişkilerinin yozlaşması, güven problemi, teknolojinin gelişimi, toplumsal anlamda iyi bir eğitim sağlanamıyor olması gibi nedenlerle ilişkilendirmişlerdir. Bir katılımcı, son zamanlarda ülkemiz için önemli meselelerden biri olan göç olgusuna da dikkat çekmiş, bunun da korkuların artmasında etkili olacağını ifade etmiştir.

Erkek katılımcılar da -istisnasız- korkuların artacağını ifade etmişlerdir. İnsanların suç korkusu duymaları konusunda gelecekte nasıl bir değişim olacağına dair verilen 10 cevaptan 5'i aşağıda sıralanmıştır:

- *Bugünlerdeki duruma göre ortama göre artacak gibi düşünüyorum. Öyle görüyorum. Uluslararası kavgalar, savaşlar... Yani nasıl tarif edeyim daha detaylı; insanlar birbirine adeta küskün ya da kavgalı gibi. Bir araya gelip sohbet etmekten çekinir hale geldi. (E, 74, emekli)*
- *Artış olur diye düşünüyorum. Şöyle söyleyebilirim; insanların etkileşimi çok daha fazla arttığı için -etkileşimden kastım sosyal medyadan bahsediyorum- bilginin kötülüğü artıyor. Kulaktan kulağa, teyidi olmayan bilgi yayılıyor. Sosyal medya daha ziyade kötü davranışlara örnek teşkil ediyor. (E, 35, eczane çalışanı)*
- *21. Yüzyıldayız. Bilişim çağındayız ama suç o kadar çok fazlalaştı ki... Hacker'lar var. Suç çok farklılaşıyor. O yüzden bilmediğimiz ya da yaşamadığımız şeyler olmaya başlayacak diye düşünüyorum. (E, 47, muhtar)*
- *Bence artacak çünkü insanların birbirine güvensizliği artıyor. ...Siber suçlar çıkacak teknolojinin ilerlemesiyle... (E, 31, serbest çalışan)*
- *Artış olacak. Doyumsuz bir kuşak yetiştiriliyor. Ben merkezli bir kuşak yetiştiriliyor. Kendi çocuklarımız da dâhil, "her şey benim olsun"la, hep "daha fazlası olsun"la yetiştirilen bir kuşak... Ulaşamadıkları şeyler olunca suça maruz kalacaklar. (E, 38, eczacı)*

Erkek katılımcılar, suç korkusunun daha da artacağına dair düşüncelerini özellikle teknolojinin gelişimi ve beraberinde siber suçların artacak olmasıyla ilişkilendirmişlerdir. İnsan ilişkilerinin yozlaşması ve güven problemi onların da dikkat çektiği hususlardır.

Kadın ve erkek katılımcıların tamamının, gelecekte suçların ve haliyle bir suça maruz kalma konusunda korkuların artacağını düşündükleri anlaşılmıştır. Dikkat çektikleri hususlar çoğunlukla aynı doğrultudadır. Geleceğin belirsizliği, gelişen teknoloji ve bunun sonuçları onlar üzerinde endişe uyandırmaktadır. Bu noktada biraz da insanların bilemediklerinden korku duydukları üzerinde durmak gerekir. Yeni teknolojiye hâkim olamadığını fark eden insanlar, teknolojiden gelebilecek tehlikelerin de farkına vardıklarında kendilerini savunmasız olarak görebilmektedirler. Teknolojide meydana gelen değişim ve bu değişimden kaynaklanan tehlikeler karşısında çaresiz olduğunu fark eden insanlar bir de anne baba iseler kendilerini çok daha çaresiz hissetmektedirler. Toplumsal cinsiyet rolleri onlara, anne babanın çocuklarını kontrol etme ve yönlendirme görevi olduğunu öğretmiş olmasına rağmen bu değişime ayak uyduramamaları durumunda kendilerini fonksiyon kaybına uğramış hatta çaresiz hissedebilmektedirler. Nasıl bir tehlike ile karşı karşıya olduklarını kestiremedikleri için de gelecek kaygıları artmaktadır.

SONUÇ

Suç olgusu, günümüzde tüm toplumların mücadele etmeye çalıştığı önemli problemlerden birisidir. Toplumsal değişimlerin ve bu değişimlerde güçlü bir rolü olan teknolojinin etkisiyle çeşitlenen suçlar, insanların başına her an bir şey gelebileceği korkusuyla yaşamlarını sürdürmelerine, güvenli alanlarının daraldığı düşüncesiyle hareket etmelerine neden olabilmektedir. Risk algısı artıkça buna bağlı korkular da artmaktadır. Araştırmalar, kadınların istikrarlı bir biçimde erkeklere göre daha fazla suç korkusu duyduğunu ortaya koymaktadır.

Bu çalışmada, 10 kadın ve 10 erkekle yarı yapılandırılmış görüşme yapılarak, katılımcıların cinsiyetlerine göre suç korkusuna dair bakış açıları ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda kadınların ve erkeklerin suç ve suç korkusuna yaklaşımlarında farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Kadınlar, suç ve suç korkusunu “psikolojik açıdan yıpratıcı ve olumsuz bir eylem” olarak tanımlarken; erkeklerin suç ve suç korkusunu “hukuki açıdan cezai karşılığının olması gereken olumsuz bir eylem” olarak tanımlamaları dikkat çekmiştir.

Görüşme grubundaki kadınların hepsi, erkeklerin çoğu bir suça maruz kalma konusunda korku duymaktadırlar. Katılımcıların en çok hangi suçlardan korktukları sorulduğunda, cinsiyetlerine göre farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Kadınlar, çoğunlukla cinsel şiddet içeren suçlardan, erkekler ise fiziksel şiddet içeren suçlardan, hem kadınlar hem de erkekler iftira suçundan korktuklarını ifade etmiştir. Kadın katılımcılar, cinsiyetlerinin suça maruz kalma korkularını artırdığını, erkek katılımcılar ise cinsiyetlerinin suça maruz kalma korkusu konusunda etkili olmayacağını ya da erkek oldukları için

daha az korku duyduklarını belirtmiştir. Hem kadınlar hem erkekler, kadınların güvenlik açısından daha çok sorun yaşadıklarını vurgulamıştır.

Suç korkusunun nasıl ortadan kaldırılabileceği veya nasıl en aza indirilebileceği konusunda düşünceleri sorulduğunda, kadın ve erkek katılımcılar aynı konulara işaret etmiş; özellikle aile içi eğitim, caydırıcı nitelikte ceza ve güvenliğin artırılması konularına dikkat çekmişlerdir. Bununla birlikte erkek katılımcılar, ekonomik imkânların artırılması gerektiğine de vurgu yapmıştır. İnsanların suç korkuları duymaları konusunda gelecekte nasıl bir değişim olacağını düşündükleri sorulduğunda ise hem kadınların hem de erkeklerin tamamının suç korkularının artacağını düşündükleri anlaşılmıştır.

KAYNAKLAR

- Andre, C. (2016), *Korkunun Psikolojisi: Fobiler, Korkular, Kaygular*, Çev. İsmail Yerguz, İstanbul: Say Yayınları.
- Beck, U. (2014), *Risk Toplumu: Başka Bir Modernliğe Doğru*, Çev. Kazım Özdoğan, Bülent Doğan, İstanbul: İthaki Yayınları.
- Bericat, E. (2015), The Sociology of Emotions: Four Decades of Progress, *Current Sociology*, 64(3), 491–513.
- Braungart, MM., Braungart, RG., Hoyer, WJ. (1980), Age, Sex, and Social Factors in Fear of Crime, *Sociological Focus*, 13(1), 55-66.
- Box, S., Hale, C., Andrews, G. (1988), Explaining Fear of Crime, *The British Journal of Criminology*, 28(3), 340-356.
- Clemente, F., Kleiman, MB. (1977), Fear of Crime in the United States: A Multivariate Analysis, *Social Forces*, 56(2), 519–531.
- Craske, MG. (2003), *Origins of Phobias and Anxiety Disorders: Why More Women Than Men?*, Oxford: Elsevier.
- Ditton, J., Bannister, J., Gilchrist, E., Farrall, S. (1999), Afraid or Angry? Recalibrating the ‘Fear’ of Crime”, *International Review of Victimology*, 6(2), 83–99.
- Fichter, J. (1994), *Sosyoloji Nedir*, Çev. Nilgün Çelebi, Ankara: Attila Kitapevi.
- Furedi, F. (2017), *Korku Kültürü: Risk Almamanın Riskleri*, Çev. Barış Yıldırım, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Garofalo, J. (1981), The Fear of Crime: Causes and Consequences, *Journal of Criminal Law and Criminology*, 72(2), 839-857.
- Gustafson, PE. (1998), Gender Differences in Risk Perception: Theoretical and Methodological Perspectives, *Risk Analysis*, 18(6), 805-811.
- İçli, T.G. (2007), *Kriminoloji*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

- Kemper, T.D. (1987), How Many Emotions Are There? Wedding the Social and the Autonomic Components, *American Journal of Sociology*, 93(2), 263-289.
- LaGrange, R.L., Ferraro, KF. (1989), Assessing Age and Gender Differences in Perceived Risk and Fear of Crime, *Criminology*, 27(4), 697-719.
- Lim, H., Chun, Y. (2015), The Limitations and Advancements in Measuring Fear of Crime, *Journal of Public Administration and Governance*, 5(2), 140-148.
- Marshall, G. (2009), *Sosyoloji Sözlüğü*, Çev. Osman Akinhay; Derya Kömürçü, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Renzetti, C.M., Maier, S.L. (2002), "Private" Crime in Public Housing: Violent Victimization, Fear of Crime and Social Isolation Among Women Public Housing Residents, *CRVAW Faculty Journal Articles*, 46-65.
- Stanko, E.A., Hobdell, K. (1993), Assault on Men: Masculinity and Male Victimization, *The British Journal of Criminology*, 33(3), 400-415.
- Stanko, E.A. (1995), Women, Crime, and Fear, *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 539, 46-58.
- Walsh, A., Ellis, L. (2007), *Criminology: An Interdisciplinary Approach*, London: Sage Publications.